

L'art incansable: sobre el triomf de l'art comunitari i participatiu

Publicat per [Interacció](#) [1] el 17/12/2021 - 13:00

[Fundação Calouste Gulbenkian](#) [2]

Les crisis socials evidencien la necessitat que l'art posi les persones al centre del relat i la pràctica artística degut, en part, a la seva capacitat per connectar l'individu amb la comunitat i en tant que poderosa eina emancipadora i d'inclusió social.

"**A restless art: how participation won and why it matters**" tracta sobre art comunitari i participatiu, sobre com són aquestes pràctiques, com es conceptualitzen, per quines raons es duen a terme i quins resultats es poden esperar. Amb el concepte "a restless art" (art incansable) l'autor vol destacar el fet que el treball en l'art comunitari és **inestable, canviant i controvertit**.

A través d'aquesta obra, Matarasso, que compta amb una dilatada experiència en aquest àmbit en una quarantena de països, posa en relleu com les tensions artístiques, polítiques, ètiques i filosòfiques creen un marc viu i creatiu que aconsegueix que els processos artístics tinguin importància en la vida de les persones.

Espectacle comunitari **Parrhesia**, **espectacle autocensurat** del Teatre Arnau Itinerant. barcelona.cat/teatrearnau
[3]

L'obra obre amb un primer bloc que repassa el **procés de normalització de l'art participatiu** en el transcurs dels darrers 20 anys com a una pràctica professional, reconeguda per les administracions i recolzada financerament; així mateix, suggereix algunes de les causes i conseqüències de l'auge de l'art participatiu.

El segon bloc s'endinsa en la tasca de suggerir unes definicions per a 'art participatiu' i 'art comunitari' mitjançant la revisió de conceptes – des de les vessants estètica, moral, ètica i política – i de les seves motivacions. Les grans raons que s'identifiquen i que expliquen l'existència de l'art participatiu són l'impuls de la **democratització cultural** i de les **transformacions socials** i fer avançar en la **democràcia cultural**.

Programa pedagògic participatiu **Cinema en curs** de l'A Bao A Qu. cinemaencurs.org [4]

Viatjant a les arrels britàniques d'aquesta pràctica, el següent bloc acompanya el lector en la comprensió de l'**evolució de l'art participatiu** en els últims cinquanta anys. Les etapes identifiquen l'auge del moviment d'art comunitari britànic a partir dels anys 60 i el seu declivi en la dècada de 1980; la cerca d'aliances més enllà del món de l'art i l'assimilació de l'art participatiu en el sector cultural (1988-2008); i una última etapa a partir de la **crisi financera de 2008** que analitza, d'una banda, la seva institucionalització als països del nord europeu i, de l'altra, la seriosa tasca desenvolupada per les noves generacions als països mediterranis i de l'est d'Europa, marcada per la precarietat però forjant noves formes de treballar en un context vulnerable.

L'obra tanca amb una crida als recursos que necessita l'art participatiu (recursos financers, confiança i desenvolupament professional) en el context d'**inestabilitat i vulnerabilitat** que caracteritza els inicis del segle XXI, per afirmar que l'art comunitari és una poderosa eina, emancipadora i democràtica mitjançant la qual podem imaginar futurs millors.

Podeu consultar i descarregar-vos la publicació:

Matarasso, F. (2019). [*A restless art: how participation won and why it matters*](#) [5]. Calouste Gulbenkian Foundation gulbenkian.pt [6]

Categories: Informe d'anàlisi

Etiquetes: participació

Etiquetes: democratització

Etiquetes: democràcia

Etiquetes: comunitats

Etiquetes: governança

- [7]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/news/2021/12/restlessart>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://gulbenkian.pt/en/>

[3] <https://www.barcelona.cat/teatrenau/>

[4] <https://www.cinemaencurs.org/>

[5] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/2019-a-restless-art_ed.pdf

[6] <https://gulbenkian.pt/en/publication/a-restless-art>

[7] <https://interaccio.diba.cat/node/8758>